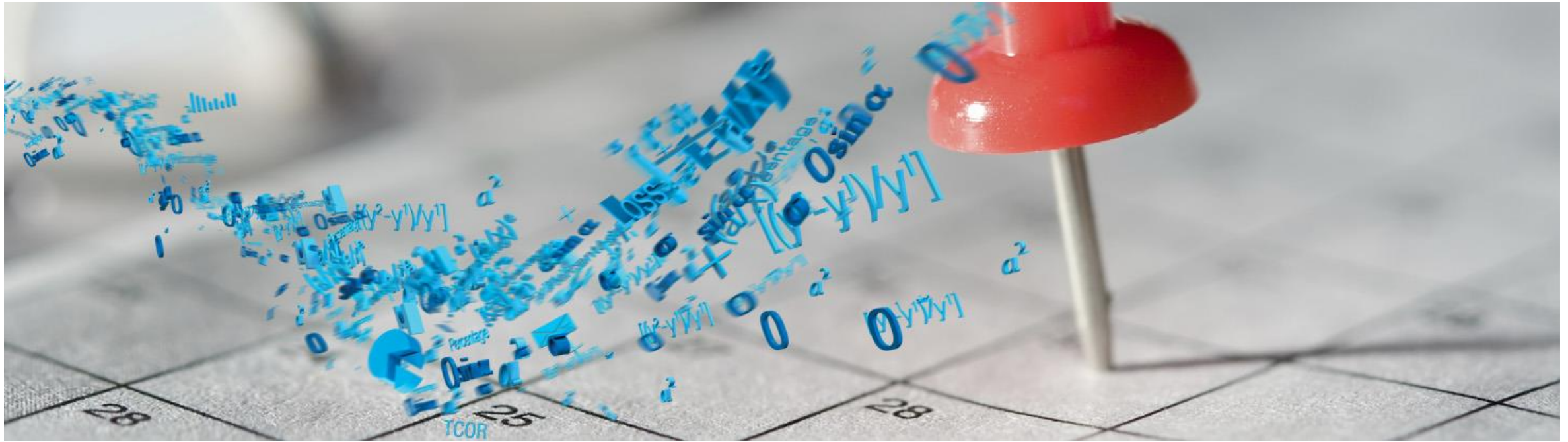

Aon Politieke Pensioen Monitor

Januari 2019

Aon
Consulting | Retirement & Investment
Frank Driessen

Overzicht januari 2019

De Aon Politieke Pensioen Monitor geeft inzicht in de diverse pensioenonderwerpen die spelen op politiek-bestuurlijk gebied.

Bij het inventariseren is gebruik gemaakt van informatie die afkomstig is van:

- Ministeries (Kamerstukken, brieven)
- Parlement (vergaderingen en vragen)
- Het publieke domein (Twitter, mediaberichtgeving)

Beleidsvoorbereiding en Beleidsagenda

Besluit kabinet

Eerste Kamer

Tweede Kamer

Beleidsagenda

Pan-Europees Persoonlijk Pensioenproduct (PEPP) (34.850)

OMSCHRIJVING

In juni 2017 heeft de Europese Commissie het voorstel voor een richtlijn ten behoeve van een Pan-Europees Persoonlijk Pensioenproduct (PEPP) aangenomen.

- Nieuwe Pan-Europese manier van sparen voor aanvullend pensioen,
- In de EU gereguleerde banken, verzekeraars, vermogensbeheerders, beleggingsinstellingen en pensioenfondsen mogen zich kwalificeren als PEPP aanbieder,
- Het aanbieden van een PEPP is aan autorisatie van EIOPA onderworpen,
- Er komt nadere aanvullende regelgeving om online distributie te vergroten, met veilige default beleggingsoptie zodat de deelnemer kan kiezen zonder advies,
- De PEPP-spaarder krijgt vijf spaaropties.
- Overstappen van een naar andere PEPP-uitvoeder kan na vijf jaar,
- Tussen verschillende lidstaten kan verschillend fiscaal regime blijven bestaan voor PEPP's

STAND VAN ZAKEN

- Op 14 december 2017 is het verslag van een schriftelijk overleg inzake beantwoording schriftelijk overleg Eerste Kamer inzake BNC-fiche PEPP gepubliceerd.
- Op 6 maart 2018 is het voorstel besproken in de vaste commissie van Financiën tijdens een gesprek met Europarlementariër mevrouw In 't Veld.
- Op 20 maart 2018 heeft Europarlementariër mevrouw In 't Veld een alternatief voorstel gepresenteerd in de commissie Economische en Monetaire Zaken (ECON) van het Europees Parlement.
- Op 30 april 2018 heeft Minister Hoekstra van Financiën de Tweede Kamer geïnformeerd over de voortgang van en de Nederlandse inzet bij onderhandelingen over het Pan-Europees Persoonlijk Pensioenproduct.
- Op 3 september 2018 heeft het Europese Parlement ingestemd met het PEPP voorstel.
- Op 11 november 2018 overleg vaste commissie voor Financiën en de vaste commissie voor Europese Zaken van de Tweede Kamer de Eurogroep/Ecofinraad over o.m. de ontwerpverordening inzake een pan-Europees persoonlijk pensioenproduct.
- Op 21 november 2018 is de briefing 'EU legislation in progress' gepubliceerd.
- Op 5 december 2018 bleek dat er voorlopig geen overeenstemming is over dit onderwerp.

Divers: Kamerbrieven, beantwoording Kamervragen ed.

- Op 28 december 2018 is door de staatssecretaris van Financiën een nieuw [Verzamelbesluit pensioenen](#) gepubliceerd. Een van de zaken die daarin is geregeld heeft betrekking op het convenant van de Pensioenfederatie en het Verbond van Verzekeraars inzake de dekking van arbeidsongeschiktheidspensioen en premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid.
- Op 24 december 2018 heeft de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid het [herziene uitvoeringsbesluit inkoop VPL-aanspraken](#) gepubliceerd.
- Op 21 december 2018 heeft Minister Hoekstra van Financiën, mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, [Kamervragen beantwoord](#) over de negatieve effecten van kwantitatieve verruiming door de Europese Centrale Bank, in combinatie met de lage rente.
- Op 20 december 2018 minister Koolmees de [Kamervragen](#) van Van Weyenberg (D66) over "Zelfstandigen bouwen wel degelijk pensioen op, maar benutten belastingvoordeel te weinig" beantwoord.
- Op 21 december 2018 is een nieuw [staffelbesluit](#) pensioenen gepubliceerd. In het besluit zijn nieuwe staffels voor de netto-pensioenregeling opgenomen. Deze nieuwe staffels worden van kracht per 1 januari 2019.
- [De Jaarplanning 2019](#) ministerie van Financiën is op 19 december 2018 gepubliceerd
- Op 19 december 2018 heeft minister Koolmees [gereageerd](#) op de [wetgevingsbrief 2018 van DNB](#).
- Op 3 december 2018 heeft Minister Hoekstra een brief aan de Tweede Kamer gestuurd over [nut en noodzaak van CO2-stresstesten](#).

Beleidsontwikkeling

Medezeggenschap pensioen bij kleine ondernemingen (32.043)

OMSCHRIJVING

- Bevorderen van bekendheid van naleving van bestaande bevoegdheden en verplichtingen van OR PVT en PV is vooral een taak van sociale partners de SER en pensioenuitvoerders.

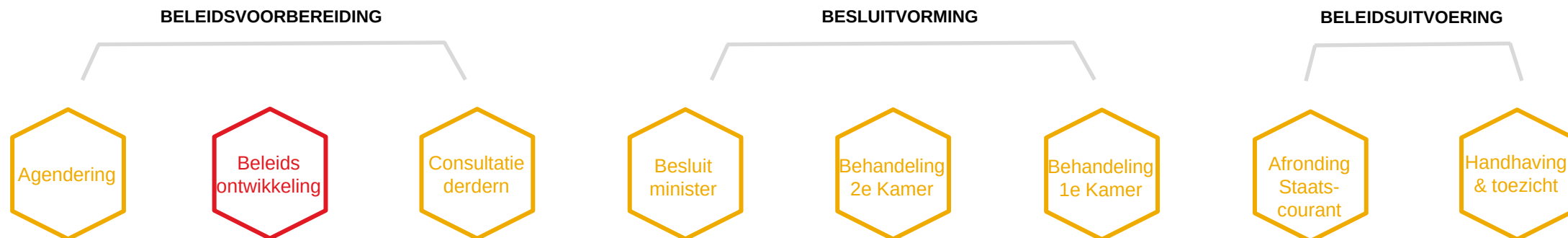
Nieuwe wetgeving mbt:

- Werkgever moet de PVT en PV die informatie over de arbeidsvoorwaarde pensioen verschaffen die zij redelijkerwijs nodig hebben om hun taak te kunnen vervullen. Werkgever moet, indien deze info beschikbaar is, deze info tijdig schriftelijk verstrekken.
- PVT en PV krijgen hetzelfde informatie recht als de OR bij het vaststellen, wijzigen of in trekken van een uitvoeringsovereenkomst.
- Het initiatiefrecht van de PV wordt verstrekt zodat zij ook het onderwerp pensioen kan agenderen.

STAND VAN ZAKEN

- 15 december 2017 [brief](#) regering; Medezeggenschap pensioen bij kleine ondernemingen.
- Het wetsvoorstel zal meelopen met de Verzamelwet Pensioenen 2019. Het concept wetsvoorstel is voor [internetconsultatie](#) aangeboden.
- Zie voor het verdere verloop van het wetsvoorstel de Verzamelwet pensioenen 2019.

Financiële situatie pensioenfondsen (34.563)

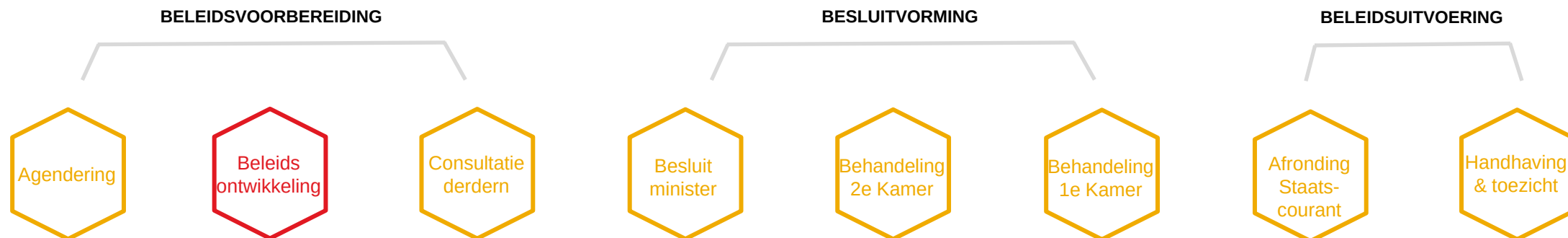
OMSCHRIJVING

- Begin januari 2017 heeft staatssecretaris Klijnsma laten weten dat, als gevolg van gestegen aandelenkoersen en een stijgende rente, waarschijnlijk maar 5 fondsen hoeven te korten.
 - De hersteltermijn voor pensioenfondsen wordt niet verlengd.
1. Er is prake van een zeer beperkt aantal fondsen dat mogelijk met een korting wordt geconfronteerd.
 2. Er zijn geen bijzondere economische omstandigheden op dit moment die een verlenging rechtvaardigen. De financiële positie van pensioenfondsen eind 2016 is gelijk aan die van eind 2015 en de economische situatie gedurende 2016 is verbeterd.

STAND VAN ZAKEN

- Op Tijdens het algemeen overleg pensioenonderwerpen op 8 juni 2016 heeft staatssecretaris Klijnsma toegezegd te onderzoeken hoe de rentegevoeligheid in buitenlandse pensioenstelsels zich verhoudt tot de Nederlandse.
- Op 4 oktober heeft het CDA-Kamerlid Omtzigt een [initiatiefnota](#) over het monetair beleid van het ECB en de nadelige gevolgen hiervan voor de Nederlandse pensioenfondsen ingediend.
- Op 18 november 2016 heeft staatssecretaris Klijnsma aan de Tweede Kamer de [najaarsrapportage DNB](#) over de financiële positie van pensioenfondsen in het derde kwartaal en de [kabinetsreactie](#) hierop verzonden.
- Op 19 december 2016 heeft minister Dijsselbloem aan de Tweede Kamer de [Kabinetsreactie](#) op de initiatiefnota van het lid Omtzigt, over de gevolgen van het ECB-beleid voor pensioenfondsen, gestuurd. De kabinetsreactie is betrokken bij het [notaoverleg](#) op 13 februari 2017.
- Op 23 januari 2017 heeft minister Dijsselbloem per [brief](#) een toelichting gegeven op de vraag van het lid Omtzigt naar de berekening van de kosten van het ECB opkoopbeleid voor de Nederlandse pensioenfondsen.
- Op 27 februari 2017 heeft Staatssecretaris Klijnsma de Tweede Kamer per [brief](#) geïnformeerd over de financiële positie van de pensioenfondsen.
- Op 2 maart 2017 is het [verslag](#) van het notaoverleg van 13 februari 2017 gepubliceerd.

Hoofdpijnennotitie pensioenen, nieuw pensioenstelsel (32.043)

OMSCHRIJVING

Kern hoofdpijnennotitie:

- Een toereikend pensioen voor iedereen.
- Opbouw premie uit doorsneepremie wordt leeftijdsafhankelijk (degressieve opbouw).
- Mate van solidariteit is nog open. De contractvariant van een persoonlijke pensioenrekening met risicodeling wordt nader uitgewerkt.
- Het kabinet gaat de mogelijkheden verkennen om meer keuzemogelijkheden en maatwerk te bieden, onder meer op het gebied van beleggingsbeleid, hoogte van de inleg en de vorm van de uitkering.

STAND VAN ZAKEN

- Op 6 juli 2015 is de hoofdpijnennotitie van een toekomstbestendig pensioenstelsel naar de Eerste en Tweede Kamer verzonden.
- Op 18 december 2015 is het 'Werkprogramma herziening pensioenstelsel' gepubliceerd.
- In mei 2016 heeft de SER een verkenning uitgebracht waarin n.a.v. mogelijke herziening van het pensioenstelsel de variant persoonlijk pensioenvermogen nader onderzocht en uitgewerkt is.
- Op 8 juli 2016 heeft staatssecretaris Klijnsma de Kamerbrief Perspectiefnota Toekomst pensioenstelsel aan de Eerste en Tweede Kamer aangeboden.
- Op 9 juni 2016 heeft het CPB de analyse 'SER-varianten toekomstig pensioenstelsel: een ALM-analyse' gepubliceerd.
- Op 20 juli 2016 heeft het CPB de notities: Aanvullende analyses toekomst pensioenstelsel en Afschaffing doorsneesystematiek: mogelijke transitiepaden gepubliceerd. De onderzoeken zijn verricht op verzoek van het ministerie van SZW.
- Op 21 juni 2017 is het gezamenlijke rapport van het CPB en Netspar over 'Overgangseffecten bij afschaffing doorsneesystematiek' verschenen.
- Op vrijdag 14 juli 2017 is het advies van de Raad van State met betrekking tot de afschaffing van de doorsneesystematiek bij pensioenopbouw naar de Tweede Kamer verzonden.
- Het nieuwe kabinet heeft in het regeerakkoord aangegeven het pensioenstelsel te willen vernieuwen. In 2020 moet de uitvoering van de plannen beginnen.
- Op 30 mei 2018 is het conceptpensioenakkoord, dat de sociale partners VNO NCW en FNV gelekt.
- Tijdens het AO pensioenonderwerpen van 20 juni 2018 gaf minister Koolmees aan dat hij wacht op het SER advies inzake het pensioenakkoord.
- Op 4 december 2018 heeft de Tweede Kamer een tweetal moties aangenomen naar aanleiding van het debat over het (voorlopig) geklapte pensioenoverleg.

Internetconsultatie Wetsvoorstel pensioenverdeling bij scheiding 2021

OMSCHRIJVING

Kern internetconsultatie:

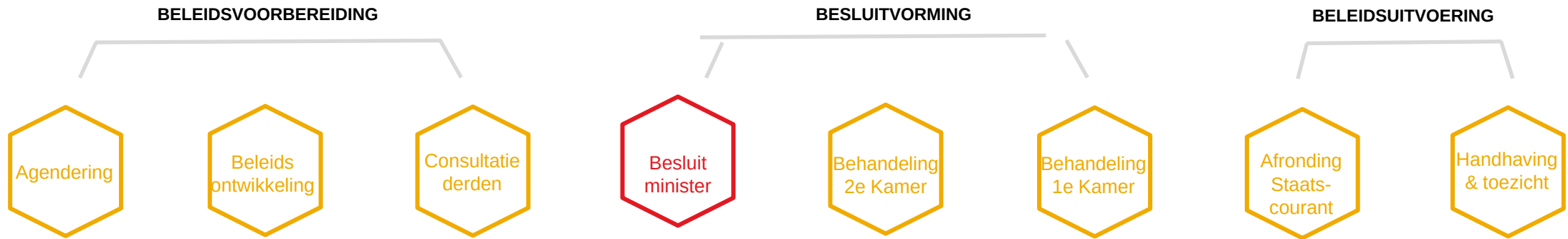
- Verdeling van het ouderdomspensioen en partnerpensioen voor stellen die vanaf 2021 scheiden, en verdeling van het partnerpensioen voor stellen die hun relatie beëindigen.
- De standaard verdeelmethode wordt conversie, hierdoor zijn ex-partners niet meer levenslang via het pensioen aan elkaar verbonden. De conversie wordt automatisch uitgevoerd, tenzij tijdig afwijkende afspraken worden gemeld. Het bijzonder partnerpensioen wordt beperkt tot de huwelijkse periode.

STAND VAN ZAKEN

- Op 10 december 2018 is de [internetconsultatie](#) geopend. Deze eindigt op 24 januari 2019.

Besluit Minister

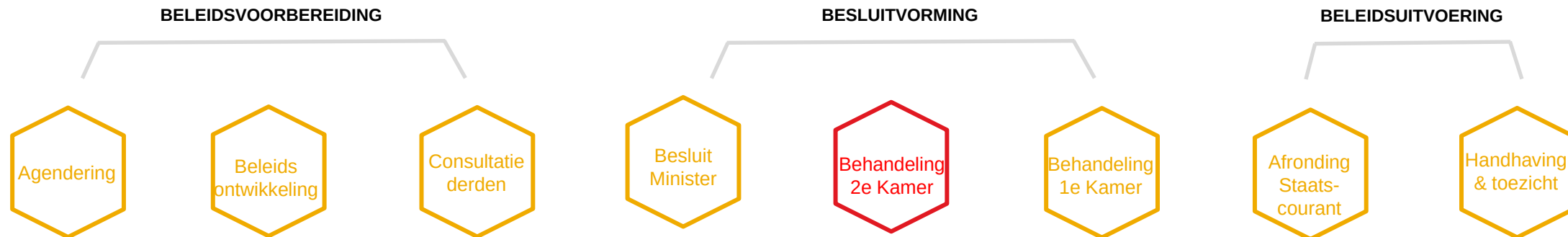

Er liggen momenteel geen besluiten ter goedkeuring bij de minister

Tweede Kamer

Initiatiefwet Wet aanpassing disconteringsvoet (34.606)

OMSCHRIJVING

Wet aanpassing disconteringsvoet

initiatiefwetsvoorstel van het Tweede Kamerlid Van Rooijen

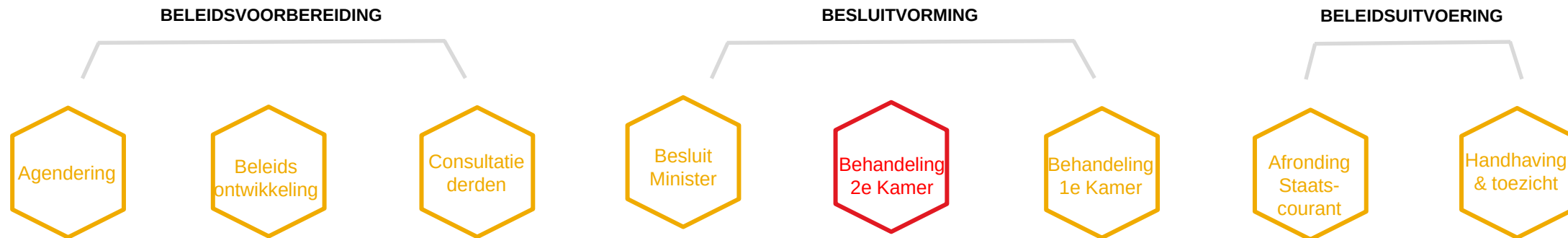
Het wetsvoorstel regelt de volgende onderwerpen:

- tijdelijke afwijking van marktwaardering ingeval van gewijzigde economische omstandigheden door tijdelijke aanpassing van de disconteringsvoet; en
- tijdelijke buitenwerkingstelling van de beleidsdekkingsgraad.

STAND VAN ZAKEN

- Op 18 november 2016 heeft het lid Krol een [voorstel van Wet](#) en een [Memorie van Toelichting](#) ingediend.
- Op 10 november 2016 heeft het CPB de studie "[Pensioen en Rentegevoeligheid](#)" gepubliceerd. Conclusie: een verandering van de rekenrente voor pensioenfondsen biedt geen oplossing voor pensioenproblemen die spelen door lage rente.
- De [plenaire behandeling](#) heeft op 7 december 2016 plaatsgevonden.
- Op 27 januari 2017 heeft staatssecretaris Klijnsma de Tweede Kamer per [brief](#) geïnformeerd over het doorrekenen van een eventuele verhoging van de rekenrente.
- Op 3 februari 2017 heeft kamerlid Krol een [open brief](#) aan staatssecretaris Klijnsma gestuurd met de vraag welk effect de gedaalde rente op de pensioenaanspraken van de ouderen heeft gehad, sinds de invoering van de Pensioenwet. Op 14 februari 2017 is besloten dit punt mee te nemen in het volgende AO pensioenen.
- Het naar aanleiding van het advies van de Raad van State is het herziene [initiatiefwetsvoorstel](#) en de gewijzigde [memorie van toelichting](#) naar de Tweede Kamer gestuurd.
- Op 12 mei 2017 heeft de vaste commissie voor sociale zaken en werkgelegenheid haar [verslag](#) gepubliceerd.
- Op 5 september 2017 verscheen [de nota naar aanleiding van het verslag](#).
- De [plenaire behandeling](#) heeft plaatsgevonden op 24 januari 2018. Tevens is het [verslag](#) hiervan gepubliceerd.
- Het 2e deel van het plenaire debat heeft op 14 maart 2018 plaatsgevonden. Het [verslag](#) is op 26 maart gepubliceerd.
- Op 26 maart 2018 heeft de heer Van Rooijen de antwoorden op de resterende vragen uit de 1e termijn [beantwoord](#).
- Op 23 mei 2018 heeft de tweede termijn plaatsgevonden. Er is [geen Kamermeerderheid](#) voor het Initiatiefwetsvoorstel.
- Op 11 september 2018 heeft de heer van Rooijen een [gewijzigde motie](#) over een bredere evaluatie van het ftk ingediend.

Initiatiefwet Van Weyenberg verantwoord beleggen (35.101)

OMSCHRIJVING

Het initiatief wetsvoorstel geeft het verantwoordingsorgaan en het belanghebbendenorgaan de volgende nieuwe bevoegdheden:

- een adviesrecht voor wat betreft het verantwoord beleggingsbeleid, en
- een goedkeuringsrecht voor het uitsluitingenbeleid dat het bestuur voert op het gebied van maatschappelijk beleggen.

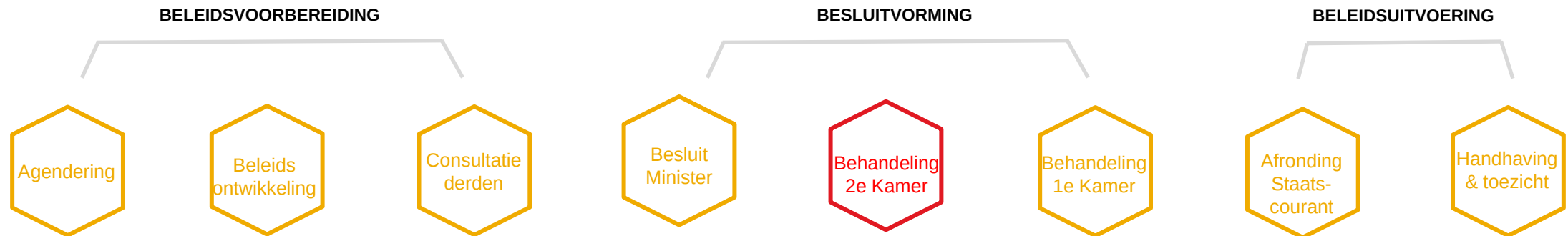
Tevens moet het bestuur vastleggen in welke ondernemingen zij niet belegt (uitsluitingsbeleid).

Het bestuur actualiseert en evalueert dit uitsluitingsbeleid ten minste tweejaarlijks.

STAND VAN ZAKEN

- Op 3 december 2018 heeft het Kamerlid Van Weyenberg het [initiatief wetsvoorstel](#) ingediend bij de Tweede Kamer

Initiatiefwet Smeulders, Voorkoming van pensioenkortingen op de korte termijn (35.096)

OMSCHRIJVING

- Het wetsvoorstel zorgt ervoor dat pensioenfondsen in 2020 en 2021 niet hoeven te korten op de pensioenuitkeringen vanwege een dekkingsgraad onder 104,2%.
- Het wetsvoorstel verandert niks aan de voorwaarden voor indexatie. Hierdoor zijn er geen grote financiële gevolgen
- Smeulders gaat er vanuit dat er voor 2020 een pensioenakkoord wordt gesloten waarbij de huidige MVEV-eis komt te vervallen.

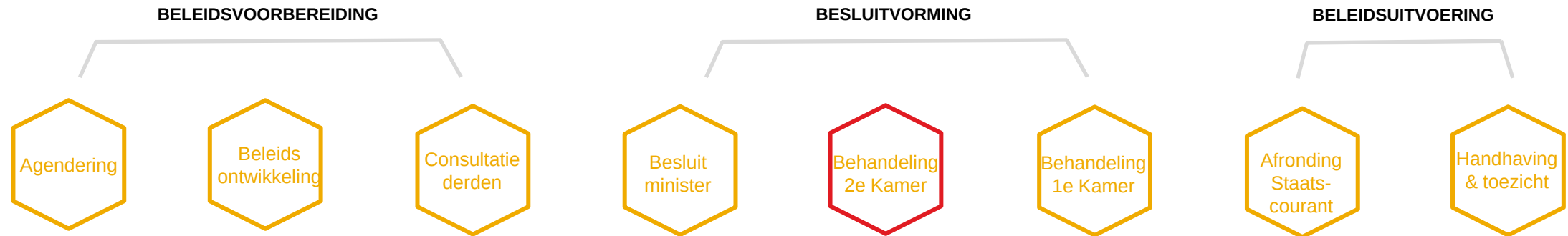
STAND VAN ZAKEN

- Op 28 november 2018 heeft het Kamerlid Smeulders (GroenLinks) een initiatiefwet ingediend om verlagingen bij de Tweede Kamer om kortingen op korte termijn te voorkomen met het oog op een nieuw pensioencontract.

Eerste Kamer

Verzamelwet pensioenen 2019 (35.015)

OMSCHRIJVING

De Verzamelwet Pensioenen 2019 beoogt een verbetering van de pensioenwetgeving. Hiertoe zijn verschillende wijzigingen opgenomen. Het wetsvoorstel omvat onder meer wijzigingen in het kader van de volgende onderwerpen:

1. Waardeoverdracht
2. Gegevenslevering DNB
3. Overbruggingspensioen
4. Medezeggenschap kleine ondernemingen
5. Premiebetaling op basis van feitelijk verloonde bedragen per maand
6. Aanwijzingsbevoegdheid toezichthouder

STAND VAN ZAKEN

- Op 1 mei 2018 is de [internetconsultatie](#) voor de verzamelwet pensioenen 2019 gepubliceerd. De einddatum van de consultatie is 24 mei 2018
- Het [wetsvoorstel](#) is op 6 september 2018 ingediend bij de Tweede Kamer.
- Op 3 oktober 2018 is het [verslag](#) vastgesteld.
- [Verslag](#) wetgevingsoverleg 15 oktober 2018.
- Op 17 oktober 2018 is het wetsvoorstel in de Tweede Kamer [aangenomen](#) en is het [gewijzigd voorstel van wet](#) gepubliceerd.
- Op 11 december 2018 in het wetsvoorstel in de Eerste Kamer [aangenomen](#).

Herziening van de IORP-Richtlijn (34.934)

OMSCHRIJVING

Het uiteindelijke onderhandelingsresultaat sluit beter aan op de Nederlandse situatie dan het oorspronkelijke voorstel.

Er is/ zijn:

- geen verdere harmonisering van kapitaalseisen,
- geen gedelegeerde bevoegdheden voor de Europese Commissie of EIOPA (de Europese pensioentoezichthouder),
- geen verplichting om een bewaarder aan te stellen voor DC-regelingen, en
- de vereisten op het gebied van communicatie en governance betreffen hoofdlijnen in plaats van details.
- DNB kan in bepaalde gevallen een collectieve waardeoverdracht naar het buitenland blokkeren.

STAND VAN ZAKEN

- Op 30 juni 2016 is in het COREPER unaniem ingestemd met het onderhandelingsresultaat.
- Op 23 december 2016 hebben het Europees Parlement en de Europese Raad de definitieve tekst van de IORP II-richtlijn gepubliceerd.
- Op 13 januari 2017 zijn de antwoorden van minister Plasterk op de vragen van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken over de IORP richtlijn gepubliceerd.
- Op 13 april 2017 heeft staatssecretaris Klijnsma een brief gestuurd naar de Tweede Kamer over de implementatie van de IORP II Richtlijn in de Nederlandse wet- en regelgeving.
- Minister Koolmees (SZW) heeft op 13 april 2018 aan de Tweede Kamer het wetsvoorstel in verband met de implementatie van de EU-richtlijn aangeboden.
- Op 18 mei 2018 is het verslag gepubliceerd.
- Op 15 juni 2018 is de nota naar aanleiding van het verslag en een nota van wijziging gepubliceerd.
- Op 21 juni 2018 is het nader verslag en op 4 juli de nota naar aanleiding van het nader verslag gepubliceerd.
- Op 26 september 2018 is de 2e nota van wijziging en de amendementen Van Wyenberg, Kent, en Omtzigt en Bruijs over waardeoverdracht en UPO gepubliceerd.
- Op 26 september 2018 is het concept verslag van de behandeling in de Tweede Kamer gepubliceerd.
- Op 18 oktober is het wetsvoorstel in de Tweede Kamer aangenomen en het gewijzigd voorstel van wet gepubliceerd.
- Op 14 december 2018 is i.v.m. de inwerkingtreding van de IORP Richtlijn een besluit gepubliceerd dat een aantal wijzigingen in het Besluit uitvoering Pensioenwet, Wet verplichte beroepspensioenregeling en het Besluit FTK doorvoert.
- Op 18 december 2018 is het wetsvoorstel in de Eerste Kamer aangenomen.

Contact

Frank Driessen

Aon, Retirement & Investment

CEO Netherlands & CCO Germany

Retirement

+31402654369

frank.driessen@aon.com